

BTW op privé-gebruik auto niet EU-proof?

21 februari 2011

De ondernemer die zijn auto van de zaak zakelijk én privé gebruikt, kan de omzetbelasting op de autokosten in eerste instantie volledig als voorbelasting in aftrek brengen. Die aftrek moet hij vervolgens corrigeren bij de laatste BTW-aangifte van het jaar: de ondernemer moet dan alsnog omzetbelasting afdragen over het privé gebruik van zijn auto van de zaak. Die afdracht is – forfaitair – 12% van de bijtelling privé-gebruik auto. Deze beperking van de BTW-aftrek lijkt in strijd met de Europese regels, met name met de zogenaamde standstillclausule uit de Zesde richtlijn. De Hoge Raad moet daarover beslissen. Ons hoogste rechtscollege heeft over deze kwestie prejudiciële vragen gesteld aan het Europese Hof van Justitie. Als dit Hof vindt dat Nederland de standstillbepaling heeft overtreden, moet de BTW-aftrekbeperking (gedeeltelijk) buiten toepassing blijven. Dat kan ondernemers een leuk voordeel opleveren. Ondernemers die dat BTW-voordeel niet willen mislopen, moeten – ter behoud van rechten – tijdig bezwaar maken tegen de BTW-aangifte over het 4de kwartaal / over december 2010.

Een BTW-ondernemer kan de omzetbelasting die drukt op de kosten van een auto van de zaak niet volledig als voorbelasting in aftrek brengen als die auto voor zakelijk én privé doeleinden wordt gebruikt. Deze aftrekbeperking is voor IB-ondernemers geregeld in de wet omzetbelasting, voor BV-ondernemers en het personeel van de ondernemer in het Besluit uitsluiting aftrek omzetbelasting. De Europese BTW-regels staan Nederland toe om deze aftrekbeperking toe te passen, maar die beperking mag niet verder gaan – zo bepaalt de standstillclausule in de Zesde richtlijn – dan de aftrekbeperking zoals die bestond tot 1 januari 1979, de datum van invoering van de Zesde richtlijn. En dat lijkt niet het geval te zijn! Sinds 1 januari 1979 is de aftrekbeperking herhaaldelijk aangepast, qua grondslag en qua percentage ter berekening van de aftrekbeperking, steeds in het nadeel van ondernemers.

Een IB-ondernemer heeft deze kwestie bij de rechter aangekaart; de zaak ligt nu bij de Hoge Raad. Ons hoogste rechtscollege heeft over deze kwestie prejudiciële vragen gesteld aan het Europese Hof van Justitie. Dit Hof heeft eerder, in een uitspraak van april 2010, de reikwijdte van deze standstillclausule verduidelijkt en beslist dat een aanpassing van de nationale wetgeving op of ná 1 januari 1979 niet in strijd is met de clausule als die wijziging in het algemeen maar voordeliger is voor ondernemers dan de daarvoor bestaande regeling. Een ongunstig effect voor een individuele ondernemer is daarbij geen bezwaar, zolang de regeling in het algemeen maar voordeliger is geworden.

Deze uitspraak maakt duidelijk dat in de omgekeerde situatie, als de regeling door een aanpassing van de nationale wetgeving na 1 januari 1979, in het algemeen nadeliger geworden is, de aftrekbeperking

wél in strijd is met de standstillclausule. En dat is volgens velen hier het geval: de aftrekbeperking is sinds 1 januari 1979 bij herhaling gewijzigd, steeds in het nadeel van belastingplichtigen.

Commentaar

Er is een gerede kans dat het Europese Hof onze nationale BTW-aftrekbeperking strijdig vindt met de Europese regels. Als het Hof dat beslist, is de vraag of de aftrekbeperking volledig vervalt, of dat de correctie beperkt blijft tot de aanpassingen van de regeling die ná 1 januari 1979 zijn doorgevoerd.

Dat is afwachten. De procedure ziet op een IB-ondernemer. Maar een gunstige afloop kan ook DGA's en andere werknemers met een auto van de zaak een voordeel opleveren.

Ondernemers en werkgevers die hun rechten willen veilig stellen, doen er verstandig aan om (pro forma) bezwaar maken tegen de BTW-afdracht over het privé-gebruik auto zoals die verwerkt is in de laatste BTW-aangifte van 2010. Dat bezwaar moet tijdig, binnen zes weken na de voldoening van de verschuldigde BTW, worden ingediend.